

Ko ljubezen govori drugače

Ljubezen je pomembna v vseh obdobjih našega življenja. Le njen jezik se z leti spreminja. V mladosti si jo pogosto predstavljamo kot nekaj burnega, skoraj filmskega: poglede čez mizo, dotike, ki iskrijo, in besede, ki objublajo večnost. Kasneje pa se ljubezen, tako kot mi, umiri.

Presunil me je prizor, ko sem nekega dopoldneva sedela v čakalnici pri zdravniku. V prostoru je bila tišina, prekinjena le z občasnim kašljem in šumenjem listanja revij. Nasproti mene sta sedela starejša gospa in gospod. Na prvi pogled nič posebnega, vsak s svojimi mislimi, nekoliko sključena, očitno vajena čakanja. Med njima ni bilo očitnih znakov bližine, na primer držanja za roke ali nežnih pogledov, kot jih pogosto povezujemo z ljubeznijo. Gospa je imela v naročju torbico, ki jo je nekajkrat odprla in zaprla, kot da preverja, ali je vse na svojem mestu. Gospod je držal v rokah izvide in jih že tretjič počasi prebiral, čeprav je bilo jasno, da jih zna skoraj na pamet. Ko je sestra poklicala gospo po imenu, se je ta nekoliko nerodno dvignila. V tistem

trenutku je gospod brez besed vstal za njo, ji iz rok vzel torbico in jo prijel za komolec. Gib je bil miren, natančen, kot nekaj, kar se je oblikovalo skozi leta skupnega življenja.

Kot opazovalka nisem opazila nič dramatičnega, nič takega, kar bi pritegnilo pozornost. Pa vendar se je v tistem kratkem prizoru zame razkrilo nekaj zelo globokega. Nekakšna tiha usklajenost, občutek, da drug drugega poznata do potankosti – ne le v besedah, ampak v drobnih premikih, v načinu, kako eden predvidi potrebo drugega, še preden je izrečena. Ko sta se čez nekaj minut vrnila, je gospa najprej pogledala proti stolu, kot da preverja, ali je še prost. Gospod je že stal ob njem in rahlo odmaknil stol, da se je lažje usedla. Nato ji je vrnil torbico, ki jo je spet položila v naročje. Vse to se je zgodilo brez ene same izgovorjene besede.

Bližina in skrb

Takšni prizori pokažejo, kako se jezik ljubezni skozi življenje preoblikuje. V mlajših letih je lahko bližina bolj telesna, bolj neposredna. Spolnost ima lahko različne pomene: za žensko potrditev, občutek varnosti in sprejetosti, za moškega način sproščanja napetosti in povezovanja. Kasneje telo začne govoriti drugače, energija ni več samoumevna, in tudi bližina si poišče druge poti. Ljubezen se preseli v skrb. V drobne, vsakdanje geste, ki jih je navzven lahko zamenjati za rutino. V vprašanja, ali si vzel zdravila, ali si jedel, ali te zebe. V tem, da nekdo vstane malo prej, da pripravi zajtrk ali da počaka nekoliko dlje, da gresta skupaj od doma. Te geste niso vedno nežne v klasičnem smislu, včasih zvenijo celo nekoliko strogo, a v njih je zgoščena skrb, ki se je gradila skozi leta.

Ob tem se v odnosih pogosto pojavijo tudi trenja, ki se na prvi pogled zdijo povezana z nečim povsem drugim. Pogovori o denarju, o tem, kdo je več prispeval, kdo ima prav, kdo se je bolj žrtvoval. V zrelih letih lahko takšne teme dobijo večjo težo, ker nosijo s seboj zgodbo celotnega življenja. Niso več le vprašanja praktičnosti, ampak vprašanja vrednosti in priznanja. Ko nekdo znova in znova poudarja, kaj je naredil, morda ne išče zmag v prepiru, temveč si želi, da bi bilo njegovo prizadevanje opaženo. Ko drugi vztraja pri svojem prav, lahko v ozadju živi potreba po tem, da bi bil slišan. Te potrebe niso nič manj človeške kot v mladosti, le izrazijo se drugače, pogosto bolj zapleteno. Zato je ljubezen v zrelih letih pogosto manj bleščeča, a bolj prepletena z resničnostjo. V njej je več zgodovine, več skupnih spominov, tudi več neizrečenega. Včasih se skriva v tišini, drugič v na videz nepomembnih dejanjih, kot je popravljavanje ovratnika ali držanje torbice v čakalnici.

Tisti gospod ni rekel ničesar posebnega. A način, kako je stal ob gospe, spremljal njen korak in pazil, da se varno usede, je govoril jasno. V teh majhnih, skoraj nevidnih trenutkih se razkrije, da ljubezen ni izginila. Samo naučila se je govoriti bolj tiho, bolj potrpežljivo – in morda prav zato tudi bolj resnično. Da ljubezen ostane, v kakršni koli obliki, pa seveda od obeh terja odločitev in njeno negovanje.

dr. Sabina Jurič Šenk, psihologinja

FOTO: A. Ž.